

Suoidnemánu 1. b. 2014 – geassemánu 30. b. 2015 boazodoallošiehtadus

Boazodoalo válđošiehtadusa vuodul, mii dohkkehuvvui guovvamánu 26. b. 1993, leat Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi dahkan doaibmajahká 2014/2015 čuovvovaš boazodoallošiehtadusa, mii gusto suoidnemánu 1. b. 2014 rájes geassemánu 30. beaivái 2015.

1 Šiehtadusjagi 2014/2015 ekonomalaš rámma

1.1 Stáhtabušehta juolludeamit

Oassebealit leat soahpan, ahte 2014/2015 boazodoallošiehtadusa rámma lea 111,5 milj. ruvnno.

1.2 Hattit

Njuovvanáigodahkii 2014/2015 ii mearriduvvo bohccobiergggu mihttohaddi.

2 Boazodoallošiehtadusa juolludeamit čuvvot kaleanddarjagi

Jagi šiehtadallamat gusket bušehttajahká 2015. Juolludemiid válđet mielde stáhtabušehttii dábalaš vugiin Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta (LMD) Prop. 1 S (2014-2015) bokte. Boazodoallošiehtadusa stuorradiggeproposišuvdna ovddiduvvo nu mo ovdalge meannudeapmái gidđat. Proposišuvnnas leat sihke bušehttamearrádusaid árvalusat ja evttohusat mo sirdit doaimmaid jagi 2014 poasttaid ektui. Eaktuduvvo, ahte Stuorradiggi addá proposišuvnna oktavuodas Eanandoallo- ja biebmodepartementii fápmudusa ollašuhttit boazodoallošiehtadusa vuodul doaimmaid, mat leat čadnon 2015 juolludemiide.

3 Ovddidan- ja investerendoaimmat

Boazodoalu Ovddidanfondii (BOF) juolluduvvo 33,7 milj. ruvnno šiehtadusjahká 2014/2015.

Foandda ruhtadili geažil mearriduvvo, ahte BOF:s sáhttet juolludit seammá ollu ruđa, go mii dasa juolluduvvo.

Šiehtadusbealit bidjet vuodđun, ahte BOF stivra doaimmaha válđdis juolludanrámma siskkobealde, ja ahte stivra ieš ráhkada plána movt hálddašit ruđaid, mat eai leat dihto ulbmiliidda várrejuvnon, nu ahte daiguin dorjot boazodoallopoltiikka ulbmiliid.

Boazodoalu ovddidanfondii várrejuvvo:

- 1,45 milj. ruvnno riidduid eastadeapmái
- 8,2 milj. ruvnno boazodoallošiehtadusa oassin Ruoná mátkkoštanealáhusa ja báikkálaš biepmu ovddidanprográmmii (Utviklingsprogrammet for grønt reiseliv og lokalmat)
- 2,0 milj. ruvnno boazodoalu fágareiveortnegii
- 5,0 milj. ruvnno márkandoaimmaide

- 5,3 milj. ruvno bohccuid suvdimii
- 0,1 milj. ruvno bálvalusaide, maid vuodđun lea oahppan ja fuolaheapmi

Eará doaimmat, madda foandda rudaid sáhtta geavahit:

- doarjja mearkkašahti boazovahágiid ovddas lihkohisvuodaid oktavuodas
- boazodoallorusttegat, nu movt áidit ja njuovahagat
- buhtadit boazodolliid duodaštuvvon goluid kurssaid/lassioahpu ja sullasačča oktavuodas
- sihkkarastit boazodoalu guohtunvuoigatvuoda, dasa gullá maid doarjja orohagaid bargui sihkkarastit boazodoalloeatnamiid
- čadáhít strukturdoaimmaid orohagain, main dárbbášit doaimmaid, maiguin veahkehit heivehit boazologu ja resurssaiguin ávkástallama,
- eará fágalaš doaimmat, maiguin ovddidit boazodoalu, earret eará bagadallan, kursadoaimmat, guohtumiid iskkadeapmi, plánen ja náledikšun,
- ovddidit lassiealáhusaid ja áigumušaid, main lea oppalaš kultuvrralaš mearkkašupmi boazosápmelaččaide,
- doarjja boazodoalloealáhusa doaimmaide, mat dahkkojit dálkkádatriedadusaid geažil,
- eará geavatlaš doaimmat boazodoalus, nu movt bohccuid fievrredeapmi
- láhčit 1-2 beavvi kurssa/lassioahpu, mainna olahit gelbbolašvuoda,
- dutkan ja dieđuid gaskkusteapmi,
- nissoniid doaimmat,
- SÁNAG prošeakta "Boazodoalu árgabeaivi".

4 Goluidunnideaddji doarjja ja njuolggodoarjja

Šiehtadusjáhká 2014/2015 juolluduvvo 69,1 milj. ruvno iešgudetlágan njuolggodoarjagiidda.

4.1 Orohatdoarjja

Orohatdoarjaga vehkiin orohagat ja boazosearvvit galget oažžut ekonomaláš vuodu, mainna dat nagodit fuolahit ovddasvástádusaset ja doaimmaideaset ja ovddidit boazodoalu ceavzilis guvlui. Dat sisdoallá earret eará boazologu heiveheami nu, ahte dat lea dássedeattus boazoguohtumiiguin, sihkkarastit boazoguohtumiid, lasihit gánnehahttima, ja ovddidit roassogearggusvuoda.

Gustovaš njuolggadusat ja máksomearit doalahuvvojit, earret Femunda orohaga guovdu.

Femunda boazodoalloorohaga orohatdoarjja botkejuvvo jos orohat ii čuovo boazodollui mearriduvvon eavttuid orohaga siskkobealde, dasa gullet eavttut, mat leat mearriduvvon Stáhta ja duopmoguovllu eananeaiggádiid gaskasaš soahpamušas, maid Alimusriekti lea nannen Korssjófjellet mearrádusaset.

Orohatdoarjjaortnegii várrejuvvo 10,3 milj. ruvno.

4.2 Siidaosiid ja boazoservviid doarjagat

Buot siidaosiid gáibádussan áсахuvvo, ahte dain galgá leat unnimusat 50.000 ruvno divatgeatnegas vuovdin iežaset mearkkas lassiarvodivada haga. Muđui doalahuvvojit dálá oppalaš eavttut.

Jos iešgudet ortnegiid juolludeamit oktiibuot leat eanet go rámma, de oassebealit galget deaivvadit ja gávnnaht mo gokčat goluid boazodoallošiehtadusa rámmaid siskkobealde.

Siidaosiide ja boazoservviide várrejit čuovvovaš doarjagiid:

a) Buvttadanvuoitu:

Movttiidahttin dihte njuovvat ja vuovdit eanet bohccobierggu, de lasihit divatgeatnegas bierggu vuovdima ja bohcco eará divatgeatnegas ealahusboaduid meroštallanproseantta 31 %:s 35 %:i. Muđui eai rievdaduvvo njuolggadusat eaige máksomearit.

Buvttadanvuoitu várrejuvvo 32,7 milj. ruvno.

b) Miessenjuovvandoarjja:

Movttiidahttin dihte njuovvat eanet misiid, de lasihit miessenjuovvandoarjaga 275 ruvnos 350 ruvdnui juohke miessái.

2014/2015 boazodoallošiehtadusa miessenjuovvandoarjja gusto olles njuovvanáigodaga.

Miessenjuovvandoarjagi várrejuvvo 17,8 milj. ruvno.

c) Doaimmadoarjja:

Dábálaš doaimmadoarjja ja erenoamáš doarjja nissoniidda, geat leat áidna jodiheaddjin, heaittihuvvojit.

Doaimmadoarjja siidaosi jodiheaddjai, gii ii leat deavdán 30 jagi ođđajagemánus 2015, doalahuvvo 25.000 ruvdnon.

Nuoraid erenoamáš doaimmadoarjagi várrejuvvo 1,3 milj. ruvno.

d) Náittosguoibme- ja ássanguoibmelasáhus:

Náittosguoibme- ja ássanguoibmelasáhusa njuolggadusat doalahuvvojit. Náittosguoibme- ja ássanguoibmelasáhus geahpeduvvo 42.500 ruvnos 30.000 ruvdnui.

Náittos- ja ássanguoibmelasáhusa ortnegii várrejuvvo 1,8 milj. ruvno.

e) Álggahandoarjja:

Dálá njuolggadusat ja máksomearit doalahuvvojit muđui, earret ahte lassin áсахuvvo eaktu, man mielde ii juolluduvvo álggahandoarjja jos álggaheapmi mielddisbukta, ahte siidda bajimuš boazolohku šaddá stuorát, go lea mearriduvvon.

Álggahandoarjjaortnegii várrejuvvo 2,2 milj. ruvno.

4.3 Eará doarjagat

Fievrrandoarjja:

Dálá njuolggadusat ja máksomearit, mat gustojit fievrredeapmái njuovvamiid oktavuodas, doalahuvvojit.

Ii leat leamaš álki ollašuttit ealli bohccuid fievrriandoarjaga njuolggadusaid. Dan geažil soahpamuša oassebealit áigot lálkaásahusa ráhkadeami oktavuodas geahčadit mo sáhtášii álkidahttit ealli bohccuid fievrredannjuolggadusaid.

Fievrrandoarjjaortnegii várrejuvvo 3,0 milj. ruvno.

5 Čálgoortnegat

Boazodoalu čálgoortnegiidda juolludit oktiibuot 2,6 milj. ruvno 2014/2015 boazodoallošiehtadusas.

5.1 Boazodolliid árrapenšuvdna

Dálá máksomearit ja njuolggadusat doalahuvvojit.

2014/2015 boazodoallošiehtadusas várrejuvvo 1,0 milj. ruvno boazodolliid árrapenšuvdnii.

5.2 Bargoveahkki áhpehisvuoda/riegádahttima oktavuodas

Doarjjanjuolggadusat ja -máksomearit, mat gusket bargoveahkkái áhpehisvuoda ja riegádahttima oktavuodas, doalahuvvojit. Doarjagiin nannejit boazodoallonissoniid sajádaga. Stáhta boazodoallohálldahus hállddaša bargoveahkkedoarjaga, maid juolludit áhpehisvuoda ja riegádahttima oktavuodas.

2014/2015 boazodoallošiehtadusas várrejuvvo 1,0 milj. ruvno bargoveahkkedoarjagi áhpehisvuoda/riegádahttima oktavuodas.

5.3 Eará čálgoortnegat

Buohcanruhtaortnega dálá njuolggadusat ja juolludeapmi doalahuvvojit.

Boazodoallošiehtadusa bokte máksojuvvo kollektiiva buohcanruhtamáksu, mii gokčá stuorát buohcanruđaid lassimávssu, mii bajida dienasvuodu buohcama oktavuodas 65 proseanttas 100 prosentii, go buohcá guhkit go 16 beaivvi. Riegádahttinruhta gokčojuvvon maddái 100 proseanttain dienasvuodus. Juolludeapmi rehkenastojuvvo daid boazodolliid oppalaš ealáhusboáđu vuodul, geat gullet ortnegii. Ruđaid mákset guovddášdásis Álbmotodjui.

2014/2015 boazodoallošiehtadusas várrejuvvo 0,6 milj. ruvnno buohcanruhtaortnegii.

6 Organisašuvdnadoarjja

Organisašuvdnadoarjagii juolluduvvo 6,1 milj. ruvnno, mii sisdoallá 200.000 ruvnno boazodoalu DBS-doaimmaide.

Doarjaga mákset jahkenjealjádasaid mielde ja dan vuodđun galgá sáddet ovddit doaimmajagi jahkeraportta ja revisora dohkkehan rehketdoalu, ja vel 2015 bušehta ja plánaid. Kontingeantaboáđuid ja vejolaš doarjagiid/buhtadusaid/boáđuid, maid oazžu eará ásašusain/departemeanttain, galgá čilget sihke rehketdoalus ja bušehtas.

7 Sisafievrridanortnegat

Tuollovuđot sisafievrridansuddjen galgá, daid rámmaid siskkobealde mat geatnegahttet Norgga WTO-šiehtadusa oktavuodas, doaimmahuvvot nu ahte dainna sihkkarastet boazodoalloeláhušsii govttolaš suddjema gilvaleaddji sisafievrrideami oktavuodas.

Stáhta eanandoallohálddahus sáhtta mearridit eriid dasa, man ollu bohccobierggu ja/dahje ealli bohccuid beassá fievrridit riikii geahpeduvvon tuolluin, go lea vuos ráddádallan Bohccobierggu márkanlávdegottiin ja bohccobiergosurggiin muđui. Dakkár dilis, mas Márkanlávdegoddi ja suorgi addet rávvagiid bohccobierggu sisafievrrideami hárrái, Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta eaktuda, ahte Stáhta eanandoallohálddahus váldá oktavuoda departemeanttain.

8 Njuolggadusat

Boazodoalu ovddidanfoandda njuolggadusaid ja 4. čuoggá ortnegiid njuolggadusaid mearrida Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta ovttasráđiid Norga Boazosápmelaččaid Riikkaserviin.

Oslo guovvamánu 18. b. 2014

Nils Henrik Sara

Anne Marie Glosli

Mielddus: Šiehtadusrámma juohkáseapmi (milj. ruvno)

Poasta	Namahus	2013/2014 boazodoallošiehtadus	2014/2015 šiehtadus- árvalus	Erohus 2013/2014 ja 2014/2015 gaskka
51	Boazodoalu ovddidanfoanda	33,1	33,7	0,6
72	Organisašuvdnadoarjja	6,1	6,1	-
75	Njuolggodoarjagat	67,7	69,1	1,4
79	Čálgoortnegat	2,6	2,6	-
	Oktiibuot	109,5	111,5	2,0

Poastta 51 dárkilut čilgehus: Ovddidan- ja investerendoaimmat (milj. ruvno):

Ulbmil	2013/2014 šiehtadusa juolludanrámm a	2014/2015 šiehtadusa juolludanrámm a
Nissondoaimmat	1,0	-
Dutkan ja ovdánahttin	-	-
SNT ealáhusovddideapmi	2,00	-
Riidduid eastadandoaimmat	1,45	1,45
Boazoprográmma	8,20	8,20
Fágareiveortnet	2,00	2,00
Márkandoaimmat	5,00	5,00
Bohccuid suvdin	5,30	5,30
Oahppan- ja fuolahusvuđot bálvalusat	-	0,10
Boazodoalu árgabeaivi	1,00	1,00
BOF stivrra geavahussii	7,15	7,35
Oktiibuot	33,10	33,7

Poastta 75 dárkilut čilgehus: Goluidunnideaddji- ja njuolggodoarjagat (milj. ruvno):

Namahus	2013/2014 boazodoallošiehtadus	2014/2015 boazodoallošiehtadus
Orohatdoarjja	10,3	10,3
Buvttadanvuoitu	29,0	32,7
Miessenjuovvandoarjja	15,4	17,8
Doaibmadoarjja	2,8	-
Nuoraid erenoamáš doaibmadoarjja	1,3	1,3
Nissoniid erenoamáš doaibmadoarjja	1,2	-
Álggahandoarjja	2,2	2,2

Náittosguoibmedoarjja	2,5	1,8
Fievredandoarjja	3,0	3,0
Oktiibuot	67,7	69,1